

Savonlinnan kaupungin kannanotto VR:lle aikataulumuutoksesta

KH 18.08.2025 § 307
147/08.01.00.04/2024

Valmistelija

yrittäjäpalvelujohtaja Juha Turtiainen
juha.turtiainen@savonlinna.fi, p. 044 5715853
vs. kaupunginjohtaja Markus Hämäläinen
markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394

Selostus

VR on pyytänyt Savonlinnan kaupungin kantaa aikataulumuutokselle, koskien aamun aikaisinta junavuoroa Savonlinnasta Parikkalaan, josta on junan vaihdolla yhteys Helsinkiin. Junavuoro nykyisellään lähtee Savonlinnasta klo 5:15 ja on perillä Helsingissä 9:30. Nykyisen junavuoron haasteena on se, että työhön liittyvässä matkustamisessa junavuoro saapuu Helsinkiin liian myöhään eikä mahdollista osallistumista yhdeksältä alkaviin palavereihin. Savonlinna – Parikkala yhteys kytkeytyy Joensuusta klo 5:00 lähtevään junavuoroon, joten aikataulumuutokset koskevat kummankin paikkakunnan asukkaita.

VR:n ilmoituksen mukaan 14.12.2025 alkaen Joensuun-junavuoron aikataulu aikaistuu tunnilla eli jatkossa ei enää ole Helsinkiin klo 9.30 saapuvaa junavuoroa Karjalanradalta, vaan aamun saapumisajat ovat klo 8.40 ja klo 10.44. Toisin sanoen 14.12.2025 lukien jos Savonlinnan lähtöaika pidettäisiin nykyisenä (klo 5.15), matkustajat joutuisivat odottamaan Parikkalassa yli tunnin turhaan ja saapuisivat Helsinkiin vasta klo 10.44, eivät klo 9.30 kuten nykyään.

Tämän takia aidot vaihtoehdot ovat alla mainittujen mukaiset A, B ja C, joissa ajetaan joko toinen tai molemmat lähdöt, joilla Helsinkiin saavutaan klo 8.40 ja 10.44 (eli lähdöt Savonlinnasta klo 4.15 ja/tai 6.15).

VR tarjoaa aikataulumuutokselle kolme vaihtoehtoa

- Aikataulu aikaistuu n. tunnilla klo 4:15 Savonlinna – Parikkala – Helsinki klo 8:40
- Aikataulu myöhäistyy n. tunnilla klo 6:15 Savonlinna – Parikkala – Helsinki klo 10:40
- Ajetaan kumpikin junavuoro, koska aikataulun aikaistus mahdollistaa käytännössä Savonlinna- Parikkala välin ajamisen kummallakin aikataululla. Tämä vaihtoehto ei kuulu nykyiseen valtiontukipäätökseen. ja maksaisi Savonlinnan kaupungille vuositasolla n. 200 000 €.

Savonlinnan kaupunki toteutti kesällä asiakaskyselyn, joka on liitteenä A.

- Kyselystä käy ilmi, että vastaajista 42% käyttää junayhteyttä työmatkoihin, 68 % vapaa-ajan matkustamiseen ja 6% muihin tarkoituksiin.
- 43% vastaajista käyttäisi aikaisempaa junavuoroa ja 57% myöhäisempää junavuoroa.

Yhtenä johtopäätöksenä asukaskyselystä voidaan varovasti päätellä, että työhön liittyvässä matkustamisessa aikaisempi junavuoro saa enemmän kannatusta ja vapaa-ajan matkustajille myöhäisempi junavuoro palvelee paremmin. Tätä kuitenkin ei voi kyselyn perusteella todentaa.

Savonlinnan kaupunki yhdessä Traficom:n kanssa ostaa julkisen palvelun velvoitteen mukaisella kilpailutuksella reittilentoja Savonlinnan ja Helsingin välillä siten, että aamulento arkipäivisin lähtee Savonlinnasta 7:30, ja laskeutuu Helsinkiin 8:25.

Savonlinna – Parikkala välin matkustajamäärä on vuonna 2024 90 500 matkustajaa, ja matkustajamäärä on kasvanut 2019 – 2024 ajanjaksolla 11%. Matkustajamäärän kehitys osoittaa, että liikennöintimuoto on aktiivisessa käytössä ja koskettaa merkittävää määrää Savonlinnalaisia. Kaupunkistrategian valmistelutyöpajoissa yhtenä keskeisenä kehittämisen haasteena nousi esiin Savonlinnan saavutettavuus. Yhden omakustanteisen junavuoron lisääminen palveluvalikoimaan kytkisi Savonlinnan junayhteydellä lähes kattavasti Karjalan radan raideliikennetarjontaan.

Yhteydellä voi olla merkitystä ns. sisäisenä liikenteenä Punkaharjulle. Yrityspalveluiden käsityksen mukaan aamun ensimmäistä vuoroa käytetään vähäisesti ja tehtaalle mennään kello kuuteen.

Päätösvaihtoehdot:

A. Savonlinnan kaupunki esittää junavuoron aikaistamista
Vuoro palvelee paremmin työmatkaliikennettä, mutta käytännössä kilpailee Savonlinnan – Helsingin välisen reittiliikenteen kanssa asiakkaista

B. Savonlinnan kaupunki esittää junavuoron myöhentämistä
Vuoro palvelee paremmin vapaa-ajan matkustamista, ja on asukaskyselyssä saanut kokonaisuudessaan enemmän kannatusta. Käytännössä vaihtoehto B ohjaa aikaisempaa junavuoroa käyttäneet matkustajat reittiliikenteen asiakkaiksi, tai ajoneuvokaluston käyttöön välillä Savonlinna – Parikkala, mikäli aikoo ehtiä ennen yhdeksää Helsinkiin saapuvalla junalla Parikkalassa.

C. Savonlinnan kaupunki sopii VR:n kanssa yhden ylimääräisen junavuoron ostamisesta Savonlinna – Parikkala välille, jolloin kumpikin junayhteys olisi Savonlinnalaisien käytettävissä. Aikaisin junavuoro käytännössä kilpailee reittiliikenteen kanssa ja kustannukset Savonlinnan kaupungille olisivat n. 200 000 € vuodessa.

Talousspalveluiden arvion mukaan vaihtoehdoista A. ja B. ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Ympäristöpalveluiden mukaan esitetyllä junaliikenteen päivän ensimmäisen vuoron aikaistamisella noin yhdellä tunnilla ei katsota olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia, koska kyseessä on olemassa olevan toiminnan muutos, ei lisäys. Suurin vaikutus kohdistuu raideliikenteen aiheuttamaan meluun ja tärinään, joka ei määrällisesti muutu aikataulun aikaistuksessa mutta joka kohdentuu aiempaa vahvemmin yöaikaan (22-7). Yleisesti junaliikenteen katsotaan olevan ympäristöystävällisin matkustusmuoto kun vertaillaan moottoriajoneuvoja ja mikäli aikataulumuutoksella lisätään junamatkustajien määrää ja vähennetään esimerkiksi yksityisautoilua, on esitetty aikataulumuutos positiivinen asia.

Keskushallinnon yrityspalveluiden mukaan aikataulumuutoksella ei ole erityisiä, muita kkuin edellä mainittuja, vaikutuksia alueen yrityksiin.

Sivistystoimialan hallintopalveluiden mukaan muutoksella ei merkittäviä lapsivaikutuksia. Junaliikenteen aikataulumuutos tai aikataulun

muuttamatta jättäminen eivät vaikuta erityisesti lasten tilanteeseen mitenkään muita ikäryhmiä eriaivasti.

Perustelut vaihtoehtoon B puolesta:

1. Vastaajien enemmistö suosii myöhäisempää vuoroa

Asukaskyselyn mukaan 57 % vastaajista käyttäisi mieluummin myöhäisempää junavuoroa, mikä viittaa siihen, että se vastaa paremmin matkustajien tarpeisiin.

Vaikka kysely ei yksiselitteisesti erota työ- ja vapaa-ajan matkustajia, voidaan varovasti päätellä, että vapaa-ajan matkustajat muodostavat merkittävän käyttäjäryhmän, ja heille myöhäisempi vuoro on toimivampi.

2. Ei aiheuta lisäkustannuksia kaupungille

Talouspalveluiden mukaan vaihtoehto B ei aiheuta kaupungille lisäkustannuksia, toisin kuin vaihtoehto C, joka maksaisi n. 200 000 € vuodessa.

Tämä tekee vaihtoehdosta taloudellisesti kestävä ja riskittömän.

3. Junavuoro ei kilpaile reittilentoliikenteen kanssa

Aikaisempi junavuoro (vaihtoehto A) kilpailee suoraan Savonlinnan ja Helsingin välisen reittilennon kanssa, joka lähtee klo 7:30 ja saapuu Helsinkiin klo 8:25.

Vaihtoehto B ohjaa aikaisempaa junavuoroa käyttäneet joko lentoliikenteen tai muun kulkumuodon pariin, mikä voi vahvistaa lentoyhteyden käyttöastetta ja säilymistä.

Toimivalta	Kuntalaki 39 §
Esittelijä	Vs.Kaupunginjohtaja Hämäläinen Markus
Päätösehdotus	Savonlinnan kaupungin hallitus päättää esittää VR:lle kannanottonaan, että aamun ensimmäinen junavuoro lähtisi aikataulumuutoksen myötä Savonlinnasta klo 6.15 ja saapuisi Helsinkiin klo 10.40. Yhden ylimääräisen junavuoron ostamista välille Savonlinna- Parikkala ei katsota tarpeelliseksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	VR (██████████@vr.fi)
Toimenpiteet	